

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТOK
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
15 ГРУДНЯ 2022 РОКУ**

УДК

*Розглянуто і схвалено
кафедрою теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету
(протокол № від 2022 р.)*

Рекомендовано до друку Науково-технічною радою Мукачівського державного університету (протокол № від 2022 року)

Рецензенти:

Наукове консультування і редагування: доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (15 грудня 2022 р., Мукачево)
/ За заг. ред. Г. В. Товканець: – Мукачево: Вид-во МДУ, 2022. – 83 с.

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Товканець Г. В. – д. пед. н., завідувачка кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету, Сідор Ю. І. (ПО-2), Гангур Г. В. (ПО-2).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій.

©Мукачівський державний університет, 2022

ЗМІСТ

АРДЕЛАН Я. О., МИХАЙЛОВА К. В. Співпраця дошкільного закладу з сім'єю та початковою школою у підготовці дітей до навчання в школі.....	5
БЕЛЕЙ Х. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Умови виникнення пізнавальних інтересів у процесі формування природознавчих компетентностей	7
БІРЧИН У. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Методика проведення дослідницької діяльності у процесі формування природознавчих компетентностей	8
БОБРУШКО Н. В., МИХАЙЛОВА К. В. Забезпечення цілсного розвитку особистості дитини в умовах дошкільної та початкової освіти.....	10
ВОВЧОК В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Урок-екскурсія – ефективна форма розвитку спостережливості у здобувачів початкової освіти	12
ГАБОВДА М. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості використання дидактичних ігор на уроках у новій українській школі.....	13
ГАНГУР Г. В., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особливості організації інклюзивного освітнього середовища в початковій школі.....	15
ГИЧКА І. І., ТОВКАНЕЦЬ Г. В. Особистісно орієнтований підхід у моделюванні освітнього процесу початкової школи.....	17
ГОПОНЬКО С. І., МАЙБОРОДА І. Е. Розвиток обдарованості молодших школярів засобами образотворчого мистецтва	19
ГРЕСЬКО І. І., БОКША Н. І. Національно – патріотичне виховання молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей початкової школи.....	21
ДЕМ'ЯНЧУК В. М., ІВАНОВА В. В. Психологічний вплив сім'ї на розвиток дитини.....	23
ДРАЧ І. І., МОЛНАР Т. І. Упровадження stem-технологій в освітній процес початкової школи.....	25
ІЛЬНИЦЬКА М. І., МОЛНАР Т. І. Інтегративний підхід як основа модернізації змісту початкової освіти	27
КАМПО Д. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми організації здоров'язбержувальної взаємодії у освітньому середовищі початкової школи	29
КАТРИЧ Е. В., ФЕНЧАК Л. М. Форми виховної роботи у освітньому середовищі НУШ.....	31
КОЗАК А. В., ІВАНОВА В. В. Використання інноваційних технологій в закладах дошкільної освіти.....	32
КОРНАК Х. І., БРИЧОК С. Б. Гуманістична спрямованість вітчизняної педагогіки другої половини XIX ст.	34
КУЗЬМА О. І., МОЧАН Т. М. Важливість використання інформаційних технологій для навчання в початкових класах	36
КУЛІШ А. В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Віртуальна екскурсія як засіб формування дослідницьких умінь молодших школярів	38
КУСТРЬО М. Ю., ФЕНЧАК Л. М. Взаємозв'язок між ефективною організацією дозвілля та розвитком молодших школярів	40
ЛЕГЕЗА Ю. М., ФЕНЧАК Л. М. Формування соціальної компетентності здобувачів початкової освіти в умовах нової української школи.....	41

емоційним забарвленням, сприйняття, викликає розумову і творчу діяльність і створює умови для творчого розвитку особистості. Позитивних результатів у навчанні й вихованні дітей шляхом використання дидактичних ігор можна досягти лише за умови спрямованості кожної гри на розв'язання програмних завдань, формування основних компетентностей молодших школярів.

Успіх проведення дидактичної гри залежить від дотримання таких вимог: ігри мають відповідати навчальній програмі; ігрові завдання мають бути не надто легкими: проте й не дуже складними; відповідність гри віковим особливостям учнів; різноманітність ігор; залучення до гри учнів усього класу [1, с. 26].

Отже, використання ігор в Новій українській школі сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу здобувачами освіти. Зацікавившись, діти не звертають уваги на те, що вчать, навіть найпасивніші учні включаються в гру з великим бажанням. Застосування ігор на уроках у початкових класах дозволяє конкретизувати знання учнів з предмету. Дидактичні ігри активізують пізнавальну діяльність учнів, роблять її більш емоційною та творчою.

Список використаних джерел:

1. Сухомлинський В.О. Інтерес до учіння – важливий стимул навчальної діяльності учнів. Вибрані твори: в 5 т. Т. 1. Київ: Рад. шк., 1976. С. 7–16.
2. Руденко О. Використання гри як засобу підвищення ефективності навчання. Школа: інформаційно-методичний журнал. 2011. № 11. С. 67–70.
3. Салань Н.В. Застосування ігрових технологій на уроках математики та інформатики у початковій школі. Фізико-математична освіта. 2016. Вип. 4. С. 108–111.

Гангур Г. В., студентка ПО-2
Науковий керівник:
д. п. н., проф. Товканець Г. В.

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

На сьогоднішній час кількість дітей, що потребують психолого-педагогічної допомоги, підтримки та супроводу, постійно зростає. Кожна дитина по-своєму особлива, неповторна, унікальна. Є діти, яким потрібно більше часу, щоб розв'язати певні завдання, додатково пояснити тему, допомогти написати букву. Саме завдяки цьому, ми частіше починаємо вживати термінологію: «інклюзивне навчання», «інклюзія». Інклюзія передбачає рівне ставлення до всіх дітей і створення особливих умов для тих, хто має особливі освітні потреби.

З кожним днем у закладах загальної середньої освіти з'являється все більше інклюзивних класів. То що ж таке інклюзія? Інклюзія – це процес включення всіх дітей в освітній процес. І насамперед тих, що мають труднощі у фізичному чи розумовому розвитку. Інклюзія передбачає розробку і застосування тих методів, які зможуть дозволити кожній дитині рівноправно брати участь суспільному житті. Для того, щоб учні з особливими освітніми потребами почували себе

комфортно з іншими дітками, заклад освіти створює інклюзивне середовище у початковій школі.

У Законі України «Про освіту» чітко прописано поняття інклюзивне середовище – «сукупність умов, способів і засобів їх реалізації для спільного навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти з урахуванням їхніх потреб та можливостей». Тобто, це має бути зручне середовище, в якому всі учні класу будуть разом навчатися, а заклад освіти прагне створити максимально сприятливі умови для розвитку здібностей та потенціалу учнів початкових класів. [1]

Враховуючи дослідження вчених (Е. Клімов, В. Ясвін, С. Тарасова та ін.), можна виділити такі компоненти інклюзивного освітнього середовища: врахування індивідуальних потреб та можливостей кожної дитини, дотримання принципів універсального дизайну в освіті, взаємодія із батьками та командою супроводу закладу освіти. [2]

Рис. 1. Компоненти інклюзивного освітнього середовища

До необхідних умов створення інклюзивного освітнього середовища у початковій школі відносяться: матеріально-технічне забезпечення – режим навчання молодших школярів, організація робочого місця, технічні засоби навчання; організаційне забезпечення – нормативно-правова база, взаємодія з батьками; організаційно-педагогічне – реалізація освітніх програм, індивідуальний план дитини з ООП; кадрове забезпечення – спеціальна підготовка педагогічного колективу до роботи з дітьми з ООП, методична підтримка вчителя-класовода. [3]

Враховуючи вищевказані компоненти і умови організації інклюзивного освітнього середовища, можливе створення освітнього середовища, де всі учні незалежно від своїх освітніх потреб навчатимуться ефективніше, будуть підвищувати свою соціальну компетентність, вдосконалювати комунікативні навички, а також відчуватимуть себе повноцінною частиною суспільства. Таким чином, при всій складності, багатоетапності і багатofакторності умов переходу школи до реалізації інклюзивного підходу, формування інклюзивного середовища являє собою одне з ключових і першочергових завдань освітньої організації.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про освіту» Відомості Верховної Ради України, 2017. № 30. ст.
2. Колупаєва А.А. Основи інклюзивної освіти. 2011. С. 5-29
3. Колупаєва А.А. Інклюзивна освіта. 2028. С. 20-35

Гичка І. І., студентка ПО-11 сп курсу

Науковий керівник:

д. п. н. проф. Товканець Г.В.

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У МОДЕЛЮВАННІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Освітній процес у початковій школі спрямований на інтенсивний розвиток наочно-образного мислення за допомогою побудови та використання просторових моделей, а також поступовий перехід дітей від ігрової діяльності до провідної діяльності молодшого школяра – навчальної [3; 4]. Найважливішим принципом побудови освітнього процесу є диференційований підхід до навчання, який реалізується за допомогою завдань різного рівня складності, орієнтованих на вирішення навчальних завдань, зокрема введення в підручники від початку навчання цікавих текстів.

В основі моделювання освітнього процесу початкової школи – педагогічні принципи [2; 3], серед яких виокремимо наступні:

1. Особистісно орієнтовані принципи:
  - принцип адаптивності;
  - принцип розвитку;
  - принцип психологічної комфортності.
2. Культуровідповідні принципи:
  - принцип цілісності змісту освіти;
  - принцип систематичності;
  - принцип смислового ставлення до світу;
  - принцип орієнтовної функції знань;
  - принцип опори культуру як світогляд і як культурний стереотип.
3. Діяльнісно орієнтовані принципи.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>